

Fran Levstik

IZ MINULE SREČNE MLADOSTI

Založba Bird Publisher, 2011

Naslov izvirnika:
Iz minule srečne mladosti
Fran Levstik

Fran Levstik, 1871
Copyright © Bird Publisher, 2011

Založba:
Bird Publisher
DP, založništvo, d. o. o., Levčeva ulica 13, 1234 Mengeš
Telefon: +386 (1) 723 78 28
E-pošta: info@bird-publisher.com
www.bird-publisher.com
Urednik: Damjan Plut
Oblikovanje: Grafiza
PDF in e-knjiga narejena: junija 2011

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-32(0.034.2)

LEVSTIK, Fran
Iz minule srečne mladosti [Elektronski vir] / Fran Levstik. -
El. knjiga. - Mengeš : Bird Publisher, 2011

Način dostopa (URL): <http://www.bird-publisher.com/>

ISBN 978-961-279-079-0 (pdf)
ISBN 978-961-279-080-6 (mobi)
ISBN 978-961-279-081-3 (ePUB)

257119744

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno reproducirati, prenašati ali uporabljati v izvorniku ali v prevodu v kakršni koli obliki in s katero koli tehniko, elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, snemanjem ali s katerim koli sistemom za shranjevanje, obdelavo in prenos podatkov brez pisnega dovoljenja založbe.

Ta e-knjiga je namenjena vaši osebni uporabi. Ni je dovoljeno prodajati naprej ali podariti drugim osebam.
Če bi želeli to e-knjigo podeliti z drugo osebo, prosimo kupite dodatni izvod te e-knjige vsaki osebi, kateri bi jo radi podarili.
Če berete to knjigo, a je niste kupili ali ni bila kupljena za vašo osebno uporabo, potem bi bilo dobro, da bi si kupili vaš lasten izvod te e-knjige. Zahvaljujemo se vam, ker upoštevate in spoštujete avtorsko delo vseh sodelujočih avtorjev in založbe.

Z nekako milo otožnostjo se često spominjam tistih mračno srečnih dni, ko še nisem vedel, kakšen je mali in kakšen je veliki A med črkami. Vrača se mi v spomin iz te dobe mnogokaj, čemur se zdaj posmehujem, posmehujem z rosnim očesom. Poznal sem edinega Pusta, Mater božjo, sedem žalosti, pasji dan, svetega Hieronima, kateremu so pri nas rekli Anjel, in svetega Gola na pratiki. Ne, tudi za svetega Roka sem vedel, ker je bil cerkveni pokrovitelj naše pobožne soseske. Ta učenost je res neizmerno majhna, a sreča tistih let je bila tolika, da bi zanjo rad dal vse, kar sem se pozneje naučil.

Kadar je bila na hribu pri samotni, za dvema lipama stoječi cerkvici obrh Srobotnika na svetega Roka nedeljo maša, sijalo je po navadi sonce tako lepo in smijajno (!), kakor se je na tolikega svetnika praznik tudi spodobilo.

Kako sem bil neizmerno radosten, ko sem nekaj šel prvič k svetemu Roku na to nedeljo! V glavni cerkvi sem že poprej bil nekoliko kratov, in to vselej na koru, kjer je bila naša klop vzpored orgel. Oblekel sem se torej svetemu Roku na čast in sebi na veselje, kar sem se najlepše mogel. Srajca je bila tenka in bela, brezrokavnik pisan, samo hlače so se delale nekoliko predolge, da jih je bilo spodaj treba malo zavihati, ker so rekli, da tak, kakršen sem bil takrat jaz, naglo raste; a bile so nove ter ne iz kozlovih kož nego iz kupljene progaste tkanine, da sa torej pomižkovale nekoliko na gosposko plat, kar me je tako veselilo kakor vsakega prostega Slovenca, ako more odsloviti staro nošo in hitro leteti za novejšo. Nego kaj to de! Saj je tuja vsa zdanja obleka med nami, katerih predniki so še za Trubarjeve dobe povečini izrekli da[]; kozel ter belo odeti hodili vsaj do Ljubljane, če ne morebiti više gor. Na Dunaju se časi nameri kmet, po oblačilu vse podoben Kranjcu, a vendar je doma iz avstrijskega velikega vojvodstva; na Bavarskem in okoli Monakovega so pred ne mnogo leti nosili, ako jih ne nosijo morebiti še zdaj, črne kožene hlače in škornje čez kolena kakor naši brdki (*) mladi Gorenjci, katerim ta oprava tu ter tam tudi že priseda. A treba je, da se povnem zopet sam k sebi. Klobuk mi je bil toličko preobilan, da se je na glavi sukal, kakor bi ga na kolu sredi njive. ptičem na strašilo zibala sapa; nego imel je kosmato, živo dlako in svetlo, da-li svinčeno prego (šnodelj) na traku. Čevljev in rokavnika ni potreboval moje vrste človek.

Odrineva torej po vrtu mimo jablane pisanke čez prelaz jaz in oča. Z materjo sem nerajši hodil v cerkev, ker se mi je zdelo, da je možem z možmi občevati spodobno.

Pod vasjo doideva skranjaškega nemaka (mutca), ki ni videl, slišal ni govoril, a vendar natančno vedel za vsak neprestopni in prestopni praznik in za vsako poletno nedeljo, v katero je pri kaki podružniški cerkvi bila deseta maša. Vedel je tudi, katero žito lepše kaže na polju in koliko ovočja obeta drevje, ker je grede tipal ob sebi klasje po njivah in veje nad sabo po jablanah, slivah in hruškab. Ob dveb velikih palicah se je premikal, da je bilo podobno, kakor bi imel štiri noge, s katerimi se je dovolj hitro gibal, akotudi z manjšimi koraki, pazljivo stopajoč, kakor je sploh navada slepcem, ter vedno s palicama na levo in desno posezaje, da ne bi kam v stran krenil. Ko se je bilo treba s ceste v levico zaviti nizdol po ozki stezi, natanko je vse izdelal brez voditelja.

Tukaj sva ga prehitela, naglo idoč proti Srobotniku, vasici v znožju svetega Roka, ki je bil nad njo pol četrti ure.